

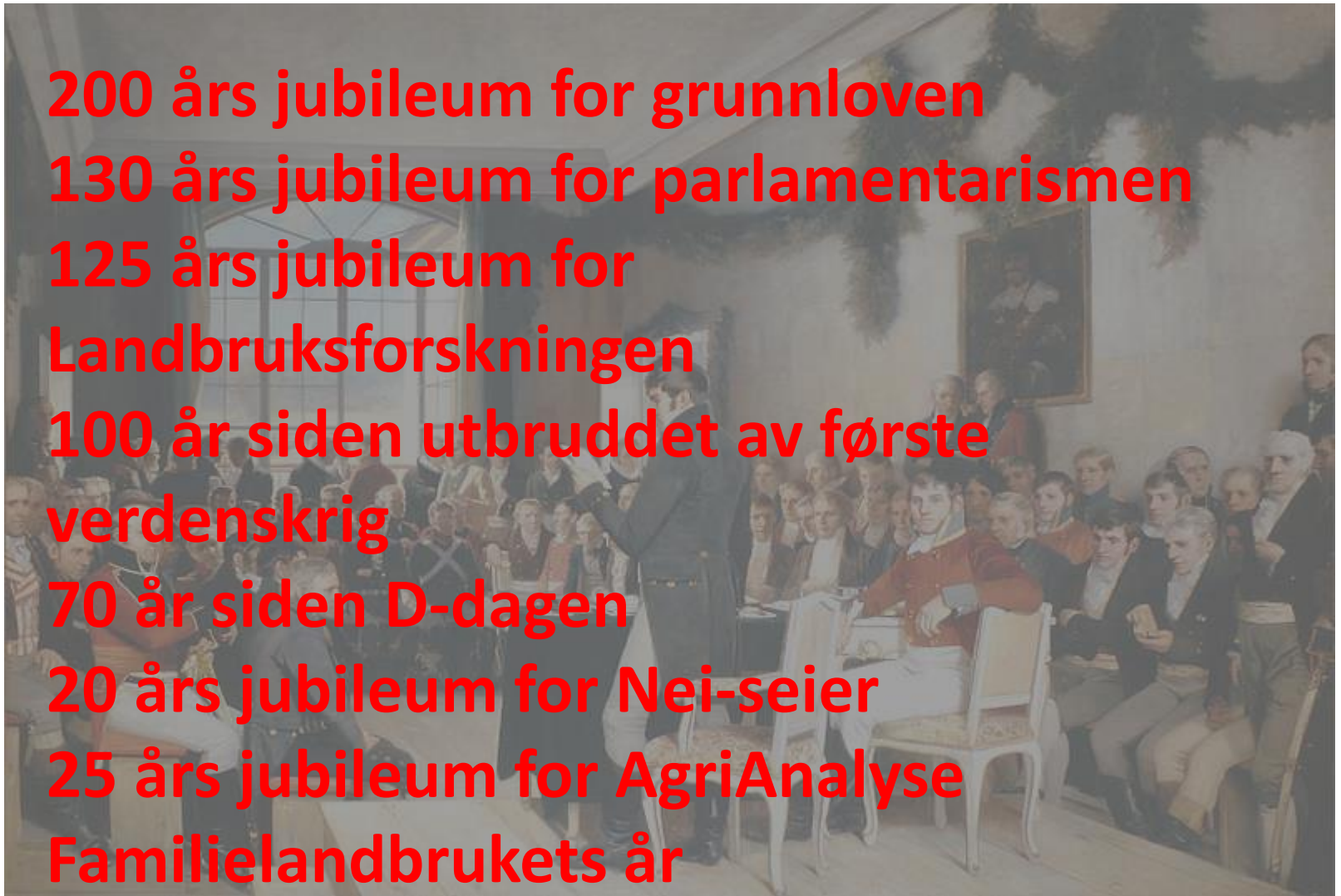
EU-seminar 2014

Chr. Anton Smedshaug

Jubileumsåret!

- 200 års jubileum for grunnloven
- 130 års jubileum for parlamentarismen
- 125 års jubileum for Landbruksforskningen
- 100 år siden utbruddet av første verdenskrig
- 70 år siden D-dagen
- 20 års jubileum for Nei-seier
- 25 års jubileum for AgriAnalyse
- Familielandbrukets år

1807-13, 1914-1918, 1939-1945

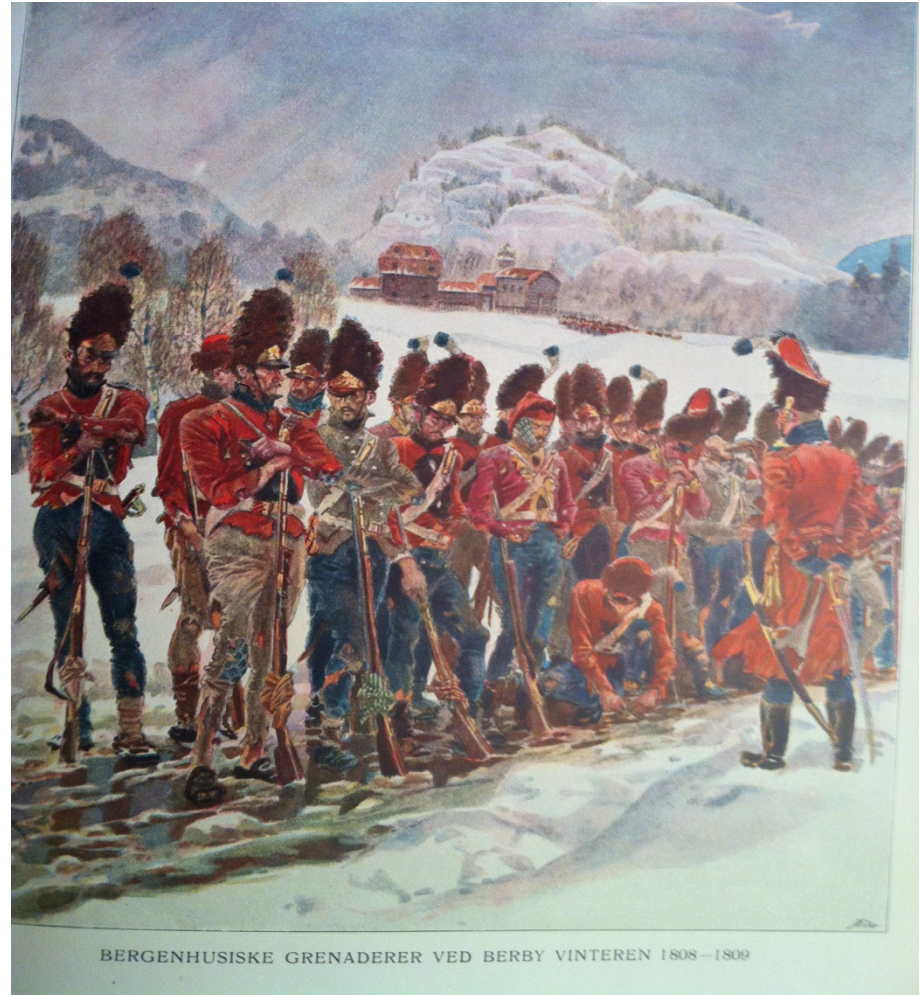
Terje Vigen

Så lakked og led det til krigens år
i attenhundred og ni.

Endnu går sagn om de trængsels-kår,
som folket da stedtes i.

Engelske krydsere stængte hver havn,
i landet var misvækst og nød,
den fattige sulted, den rige led savn,
to kraftige arme var ingen til gavn,
for døren stod sot og død.

— *Henrik Ibsen*

Uro endrer ikke nettvaner

INTERNETT: Dryst halparten av oss gir praksis bidra i overvåking på nett og oppfølger oss som før...

Næringsminister Monica Mathsen (H)

Forenkling innen sommeren

OPFENTLIGE INNVIKJ: Næringsminister Monica Mathsen (H) skal før sommeren ha på plass endringer...

Landets største kornlager skal seljast og truleg rivast. Det vil gjere matforsyninga meir sårbar, ifølgje fagfolk og næringsaktørar.

MATFORSYNING

Snart suutt for siloingutt

Cornag ASA, der staten har nær 90 prosent av aksjane, har lagt Stavanger Havnets ut for sal...

fort av det som den gang heitte Statens kornforretning i 1968. Si-kasse blei brukt som beredskapslager for korn...

Fakta

- Stavanger Havnsetlo
Lagerkapasitet på 160.000 tonn korn
Eigar i dag er Cornag ASA, der staten solt halvparten av aksjane

Sentral silo: I snart 50 år har Stavanger Havnset spilt et sentralt rolle for både norske importører for matkorn, som området er nå lagt ut for sal...

Korta beredskapslopping

Sjåstad sier det har orientert både eierne, deriblant Nærings- og fiskeridepartementet, og Landbruks- og matdepartementet om at andegutt vil bli lagt ut for sal...

Kornsilosene vil nå trolig måne alle planer for produksjonen som det er opna for regjeringsplanane...

KORNLAGRING

Ein bør ta utfordringane som matforsyninga vil alvor ein sin gjer i dag...

Svært dyrt å bygge nytt Stavanger Havnset blei opp-

Kjøper amerikansk værtjeneste

VARVARSLIM: StormGeo blir nå dekket på stor etter å ha kjøpt opp den amerikanske værtjenesten Applied Weather Technology (AWT)...

StormGeo

Flinke geitebønder i Telemark

MEMO: Telemark og Buskerud har den beste geiteproduksjonen i landet, og det er det som er vorte et mål...

Beredskaps og matforsyning har i landet. Det er over 50 meter høye kornsilos som er nå lagt ut for sal...

Salet av kornsilos ane vekkjer reaksjonar

Den blei utfordret og god. Om silosene hadde vore fullt av matkorn i dag, så ville det sjølge...

med beredskapslopping av korn. Ifølgje Siloingutt vil gj matforsyninga i korn bli svekkja...

BONDEBORS

Stort salg av gode gulrøtter

Norske lagringsgjensluker av alle venter et fortsatt tilgjengeligg, men enkelte aktører har like dårlig omsetning på...

Gulrot selger svært bra, og er opppe i 600 tonns i aksje. Det er stort fokus på god kvalitet, men som ender seg i bruk...

Vesthusgjensluker Alt som produserer av norsk lager selges, siden markedet fortrekker norsk vare...

Potet Rådgivning med potensielt på realtighets for ålt salg. Dette ringes av runde ponter...

Økologisk Markedet for økologiske grønnsaker er økende. Tilgangen på ponter kommer og gler...

Table with market data columns: Kjøper, Selger, etc. showing values for various items.

Produktene er raskt på vei, og det er svært høyt behov for matkorn gjennom hele verden. Prisene på kornet er høyt, og det er derfor svært viktig å ha nok matkorn...

Chr. Martfelt (K.havn, Gyldendal1774)

Tittel

- Beviis at Dannemarks og Norges fyrretive aar gamle kornhandelsplan (1735) ikke naaer sin hensigt til Tronens og Statens beste med forslag til en ny plan for kornhandlen (...) hvorved fremmede kornvares indførsel Søndenfjelds udi Norge, indtil videre forbydes

Innledning

- ”Der er ikke ubekjendt, at man ofte hører disse ord: Der er nu i hele 40 år disputeret om: Hvilket er det retteste, enten en fri handel, eller den, vi haver: enten fremmede kornvarer bestandig indføres til os, eller ikke, men hvo svarer os ret herpaa?”

REGISTER

Side

I. Arbeidsandelen pr. næringsenhet under forskjellige driftsformer	4
II. Landbrukets produktionslove og vor landbrukspolitik.....	5
III. Selvhjulpenshetens militære, sociale og økonomiske fordele.....	6
IV. Omlægning av vor landbruksproduktion — Samarbejde om kornsakens løsning	11
V. Produktionsregnskaper fra landbruket	15
1. Aakerbrukets produktionsforhold i krisetider	17
Krisetidsproduktionen i sammendrag	22
2. Aakerbrukets produktionsforhold i normale tider	24
Produktionsforholdene før krigen i sammendrag.....	28
3. Opgjør for fjøsdrift som forholdene var før krigen.....	30
4. Aakerbrukets produktionsmængder i forhold til arbeidsutgiften..	33
VI. Nationens forhold til plogens arbejde	37
VII. Avsluttende bemerkninger	38
VIII. Bilag. — To tabeller og to grafiske fremstillinger.....	49

Selvhjulpenshetens økonomi

— privat og nationalt set —

i belysning av landbrukets produktionslove.

Av

landbruksskolebestyrer Olav Sendstad.

Referert i den Statsøkonomiske Forening 6. mai 1918.

Det arbeide som her lægges frem, og flere av de tidligere publikationer som der her henvises til, støtter sig til et stort antal skifteregnskaper — nu mer end 2 200 — innsamlet gjennom snart et snes aar ved Vinter-Landbruksskolen i Kristiania.

Landbrukets produktionslove ligger ifølge disse regnskaper anderledes an end hos os almindelig antat.

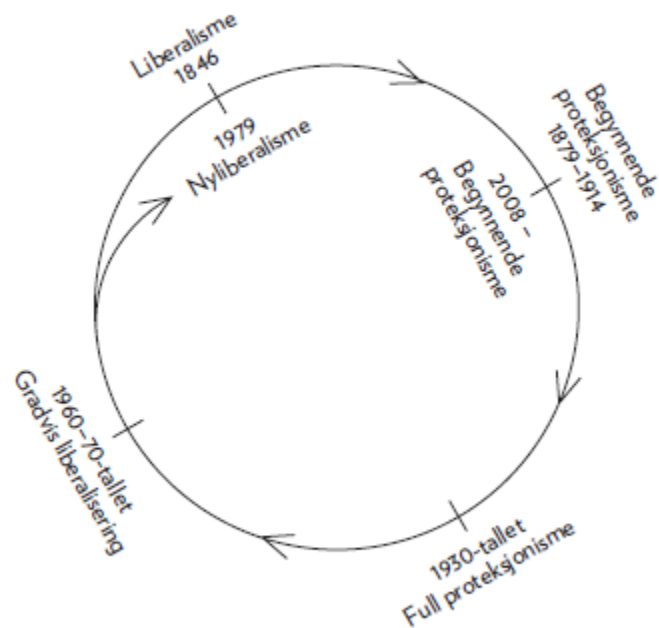
Alle erkjender nu, at national selvhjulpenshet med landbruksprodukter er blit en nødvendighet. Men det lar sig ikke negte, at denne nødvendighet volder bekymring paa mange hold.

Lykkeligvis er bekymringen ubeføiet.

En nærmere utredning av disse forhold skulde i denne tid ha interesse for alle, og særlig for alle dem, som har at træffe avgjørelse i de vigtige spørsmal som angaar vor selvhjulpenshet.

Kunde dette arbeide bidra til at øke troen paa vor egen jord, saa vilde ikke alene mange bekymringer falde bort. Men betænkelighetene ved at gjengi landbruket dets rang i nationens liv og dets naturlige ret til likestilling med andre næringer i toldpolitisk henseende maatte ogsaa dermed falde bort.

Politiske sirkler

Ideologien går i sirkler.

12. Oktober ... 2012

Tullete toll

Stadig meir frihandel, opnare grenser og fri flyt. Det har vore Arbeiderpartiet si linje. Så gjekk partiet til sengs med Sp og SV, skriv **Arve Thorvik**.

Det var ein gong eit arbeidarparti som bygde landet og tok landet i bruk gjennom å byggja industri på fundamentet av landets energiressursar. For å få det til, måtte grensene bli opnare og tollmurane lågare. Berre slik kunne fossane som var omsmelte til metall og skogane som var kokte til avisepapir, koma ut i verda.

Difor var dei blant dei fremste då Gatt vart til på 1940-talet, då Efta oppstod mellom 1950- og 1960-talet, då handelsavtalen med EEC kom på 1970-talet, då EØS kom i overgangen mellom 1980- og 1990-talet - jamvel då

EU-medlemskap kom på dagsorden på nittitalet.

Stadig meir frihandel, opnare grenser, og fri flyt. Slik har Arbeiderpartiet halde «retninga», for å halda seg til statsministerens oppdaterte retorikk.

Men så gjekk Arbeidarpartiet til sengs med Senterpartiet og SV, og Soria Moria vart målet. Senterpartiet er nok for frihandel i festtalar, men ikkje for sine egne kjerneveljarar, høndene.

Kostnaden Arbeidarpartiet har måtta betala for å få eit stramt budsjett, budsjett disiplin, forsiktig bruk av oljepengar og eit moderat oppgjær

SNUDD. Tidlegare var Arbeiderpartiet for meir frihandel og opnare grenser, skriv artikkelforfattaren **Arve Thorvik**.

Vår mangel på solidaritet med Europa er vel kjent på kontinentet

for høndene, har mellom anna vorte nye tollsatsar for ost og kjøtt som ligg på både to og tre hundre prosent. Difor finn ein seg også i at Norturabukken passar både havresekken og grensepostane, slik at ikkje folk flest skal foreta seg på franske ostar og indrefilet frå Uruguay.

Ikkje eit vondt ord om den subsidiemødna Jarlsbergosten, men eg har vanskeleg for å forstå at andre land skal kasta

seg over dette eksportprodukt når nordmenn skal skremme over til norske erstatningar gode importerte kvalitetsprodukt.

Norsk fiskerieriering har måtta slita i alle tider med skiftande politiske stemni bøljer og febrilske handelsmurar i mange land - ikkje heilt ulikt det den norske ringa nå gjer. Det har vore misnøye med norsk landbaretollar, kvalfangst, selffangstkvotar, utriveleg utdring av lokale konkurransefor låge prisar, og seinast: Nobelkomiteen.

Det er difor langt i ovet frekt og nonchalant av la bruksminister Trygve La Vedum når han flirer bort bagatelliserer dei mogleg somme vil seia sannsynlege konsekvensane av at vi i ordnar det slik at bønder andre land må bera kost ved at vi har «stramme» bruksoppgjær, og eit nei monopol som ikkje klan

Landbruk. Den norske tollmuren er rett og slett ikke en moderne, europeisk økonomi verdig.

Det store norske selvbedrag

Kronikk

Benoit Hønsden
Det konservative Folkeparti (K) i Danmark, medlem av Europaparlamentet

Daniel Caspari
Christlich Demokratische Union Deutschlands (CDU) i Tyskland, medlem av Europaparlamentet

Norge er et av Europas mest proteksjonistiske land når det gjelder landbruk. Det er i hvert fall Norge, EU, eller resten av verden tjene med, og tiden er kommet for å ta et oppgjær med wrangforestillingen om at det er holdbart i lengden.

Den norske regjeringens proteksjonisme er ikke tilfeldig. Den er strategisk og Regjeringen ser tydeligvis ingen problemer med å bruke økninger i tollsats som våpen mot en mer konkurransedyktig

omverden. Det gir selvfølgelig ut av europeiske produsenter, men det går i like stor grad ut over norske innbyggere.

Forstømt mentalitet

Tollmuren har vi, desverre, måttet leve med lenge. Det som for å av provosere oss er at den norske regjeringens mentalitet er så forstenet at spontane omklassifiseringer og tollsignering forutsatt, i 2012, brukes som politisk middel for å beskytte landbrukssektoren.

La oss derfor fremføre noen ferske eksempler i juli ble europeiske Hønsdena, fra en dag til den neste, pålag en ny tollsats på hele 72 prosent. Ifølge den rødgrønne regjeringen var det snakk om en korreksjon av en ni år gammel implementeringspøstel. Men det var faktisk en ni år gammel feils som alle europeiske, og særlig danske, gartnerier hadde innslitt sin produksjon etter.

Ost og kjøtt

for å gjøre vondt verre har den norske regjeringen nå presensert ytterligere tollsigneringer på ost og kjøtt. Innvidtiske med statsbudsjettet for 2013. Tollsignin-

gene, som trer i kraft i januar, kommer som følge av en omlegging av tollene fra kronenoll til prosentnoll. På en rekke harde oster, herunder Gouda, endres tollene fra 27,35 kroner pr. kilo til hele 277 prosent av ostens verdi. På øksekjøtt bykser prosentnollen opp på 244 prosent, og for svine- og lammejøtt er satsen 429 prosent. Det betyr høyere priser og et dirligere utvalg for norske forbrukere.

Samtidig sementeres de rødgrønnes usolidariske holdning til frihandel. På den ene side ønsker de frihandel uten toll når det gjelder eksport av norsk fisk, og EU's hjelp til å fremme denne frihandelen. Men når det gjelder import av europeiske landbruksvarer handler det plutselig om å beskytte et bortskjæmt norsk landbruk.

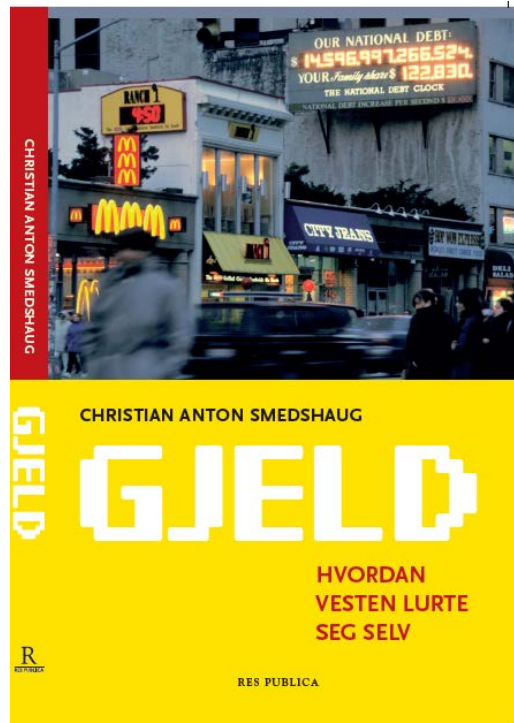
Usolidarisk avtalebrudd

Disse endringer er stikk imot ånden i EØS-avtalens Artikkel 39. En viktig del av den avtalen som Norge sluttet seg til i 1994, er at samhandelen mellom Norge og EU gradvis skal liberaliseres for landbruksprodukter, inkludert bearbejdede landbruks- og fiskeriprodukter. Det vil si at de

Usolidarisk?

- Er det ingen andre land som har toll?
  - EU f.eks? Er den usolidarisk mot Afrika?
- Og hvordan har frihandel fungert for Vesten?

Greenspan Concedes to 'Flaw' in His Market Ideology (Update2)

By Scott Lanman and Steve Matthews - October 23, 2008 14:14 EDT

Greenspan testifying in Washington today

Oct. 23 (Bloomberg) -- Former Federal Reserve Chairman [Alan Greenspan](#) said a "once-in-a-century credit tsunami" has engulfed financial markets and conceded that his free-market ideology shunning regulation was flawed.

"Yes, I found a flaw," Greenspan said in response to grilling from the House Committee on Oversight and Government Reform. "That is precisely the reason I was shocked because I'd been going for 40 years or more with very considerable evidence that it was working exceptionally well."

Greenspan said he was "partially" wrong in opposing regulation of derivatives and acknowledged that financial institutions didn't protect shareholders and investments as well as he expected.

"We cannot expect perfection in any area where forecasting is required," he said. "We have to do our best but not expect infallibility or omniscience."

Part of the problem was that the Fed's ability to forecast the economy's trajectory is an inexact science, he said.

"If we are right 60 percent of the time in forecasting, we are doing exceptionally well; that means we are wrong 40 percent of the time," Greenspan said. "Forecasting never gets to the point where it is 100 percent accurate."

Obama's trade agenda hangs on a thin Reid

3/2-2014

Edward Luce

If you listened carefully last week you would have heard the soft voice of Harry Reid undoing Barack Obama's "pivot to Asia".

The Senate Democratic majority leader may largely be unknown outside of the United States. But as one of the two most powerful figures on Capitol Hill he has the authority to wreck his country's global trade agenda. Last Wednesday Mr Reid made full use of it.

In his State of the Union address the night before, Mr Obama appealed to Mr Reid and his colleagues to pass Trade Promotion Authority, which enables a straight up-or-down vote on trade deals. Without TPA, the president will be unable to negotiate serious deals with

America's Pacific and Transatlantic partners. The deals, which are approaching crunch point, are by far the most ambitious items on Mr Obama's global economic agenda. Mr Reid quietly buried prospects of it passing this year. With friends like this, Mr Obama has no need of the Tea Party.

Mr Reid has one goal in mind – to retain his job as Senate majority leader in the November mid-term elections. The hardscrabble Democrat from Searchlight, Nevada, has never met a trade deal he liked. Nor, more importantly, does he think the voters like them much either. In spite of the pick up in US growth, most Americans say they are pessimistic about their economic prospects. Electoral forecasters say that the Senate could tip either way in

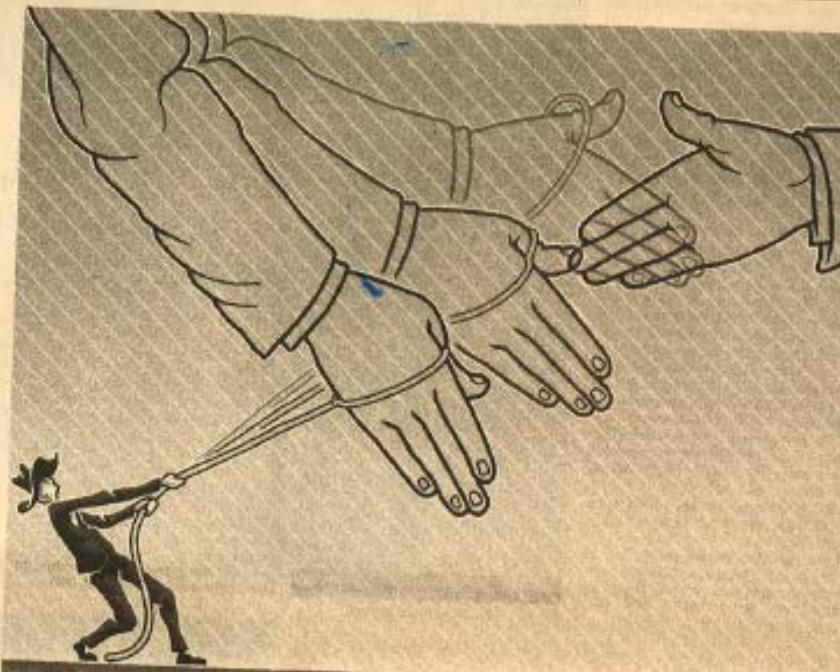
November: Republicans need to win just six of the 36 seats up for grabs in order to regain the majority. By a quirk of the calendar, most of the seats in play are held by Democrats.

In the last mid-term elections in 2010, when Mr Reid defended Democratic control of the Senate, the Republicans fielded an eccentric range of Tea Party candidates. Among them was Sharon Angle, a far-right constitutionalist, whom Mr Reid narrowly defeated to hold on to his seat in Nevada. This time establishment Republicans are doing their utmost to lock the crazies in the attic and thus stand a better chance of getting Mr Reid out of a job.

Passing TPA is just the kind of thing that would alienate the trade gnomes, whose financial support Mr Reid needs for the six or seven states that will decide the Senate (pay close attention to the races in Alaska, North Carolina, Louisiana and Arkansas).

Mr Reid is not the kind of man whose arm can be twisted easily – even by a president from his own party. The son of a gold miner who ended his life with a handgun and a mother who took in laundry from the local brothel to make ends meet, Mr Reid ascended to the top of America's first branch of government in an almost Abraham Lincoln-like way.

On the way up he headed Nevada's gaming commission and was partly responsible for chasing the mob out of Las Vegas – earning a depiction in the movie *Casino*, as the guy who denies Robert De Niro's character a gambling licence. On another occasion, Mr Reid got the Federal Bureau of Investigation to wiretap the meeting where he suspected he would be offered a bribe and then tried to strangle the culprit: "I was in a rage," he clarified helpfully. It

The Democrat from Nevada never met a trade deal he liked. He thinks the voters don't like them either

would be fair to say Mr Reid is no pushover.

Nor does he owe Mr Obama any favours: it is more the other way round. Without Mr Reid, the \$197bn stimulus might not have gone through in 2009 nor ObamaCare in 2010 – the two most important bills to have been enacted since Mr Obama came to office.

But it goes both ways. If Mr Reid does not want TPA to pass, it will go nowhere. That would badly undermine Mr Obama's most important two global initiatives that do not involve the Middle East.

In particular, the Trans-Pacific Partnership is the cornerstone of Mr Obama's rebalancing to Asia. Although China is not part of TPP, the US aims to set up a new set of trade, investment and intellectual property protections that will bind its future behaviour. If Mr Obama cannot persuade his own party in Congress to support the talks, then China's neighbours will take their cue. They are already rattled with doubts about Washington's readiness to take on its own vested interests – textiles and sugar among them.

Can Mr Obama get Mr Reid to change his mind? It is hard to see what the White House could offer that would both satisfy Mr Reid's union allies and still enable the US

to negotiate concessions from its trade partners.

The left wants to attach the kind of environmental and labour conditions that would wreck prospects of serious talks with Indonesia, Vietnam and others. The best Mr Reid could offer is to allow the bill to go forward in the "lame duck session" that follows the midterms, before the new Senate has taken its place. That would push the timetable for talks back to 2013. Even then, however, there is no certainty the bill would pass.

Mr Obama's only other option would be to try to outmanoeuvre Mr Reid and pass TPA in the next few weeks. He had originally hoped to get it through before his trip to Asia in April. To do that he would need to summon the kind of ruthlessness he has hitherto lacked on trade. Nobody knows how strongly Mr Obama supports his own trade agenda because he has never made the case for it in public.

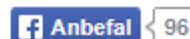
You could say that on trade, Mr Obama is a Prince Hamlet. Mr Reid, on the other hand, is the gunslinger from Vegas. This is not an even contest. In a showdown between Hamlet and the cowboy there can only be one outcome.

edward.luce@ft.com

Norge importerte mer ost og andre landbruksvarer i 2013

Importen av ost til Norge økte med 255 tonn til 11.643 tonn det første året med innskjerpet ostetoll. Importen av bearbejdede landbruksvarer steg fra 878.006 til 950.106 tonn.

Tekst: Thomas Vermes / ABC Nyheter
Mandag 20.01.2014, kl. 16:27

Både norsk landbruk og norsk næringsmiddelindustri er på vikende front på det norske markedet.

Det viser ferske tall for Norges import av landbruksråvarer og bearbejdede varer i 2013, som ABC Nyheter har innhentet fra Statens landbruksforvaltning, SLF.

Importen av bearbejdede landbruksvarer steg med hele 8,2 prosent på ett år.

Det førte til mye politisk støy da den rødgrønne regjeringen fra 1. januar 2013 innførte en sterkere tollbeskyttelse for masseproduserte oster. Skjerpingen førte til høylytte protester fra den største osteeksportøren, EU, og de nåværende regjeringspartiene i Norge.

Ønsker mer import

Senest i helga var landbruks- og matminister [Sylvi Listhaug](#) og EUs landbrukskommissær [Dacian Cioloș](#) [skjønt enige](#) om at Norges forsterkede tollvern på ost er en uting.

De tørre tall viser imidlertid at osteimporten økte fra 11.388 tonn i 2012, til 11.643 tonn i fjor.

ANNONSE

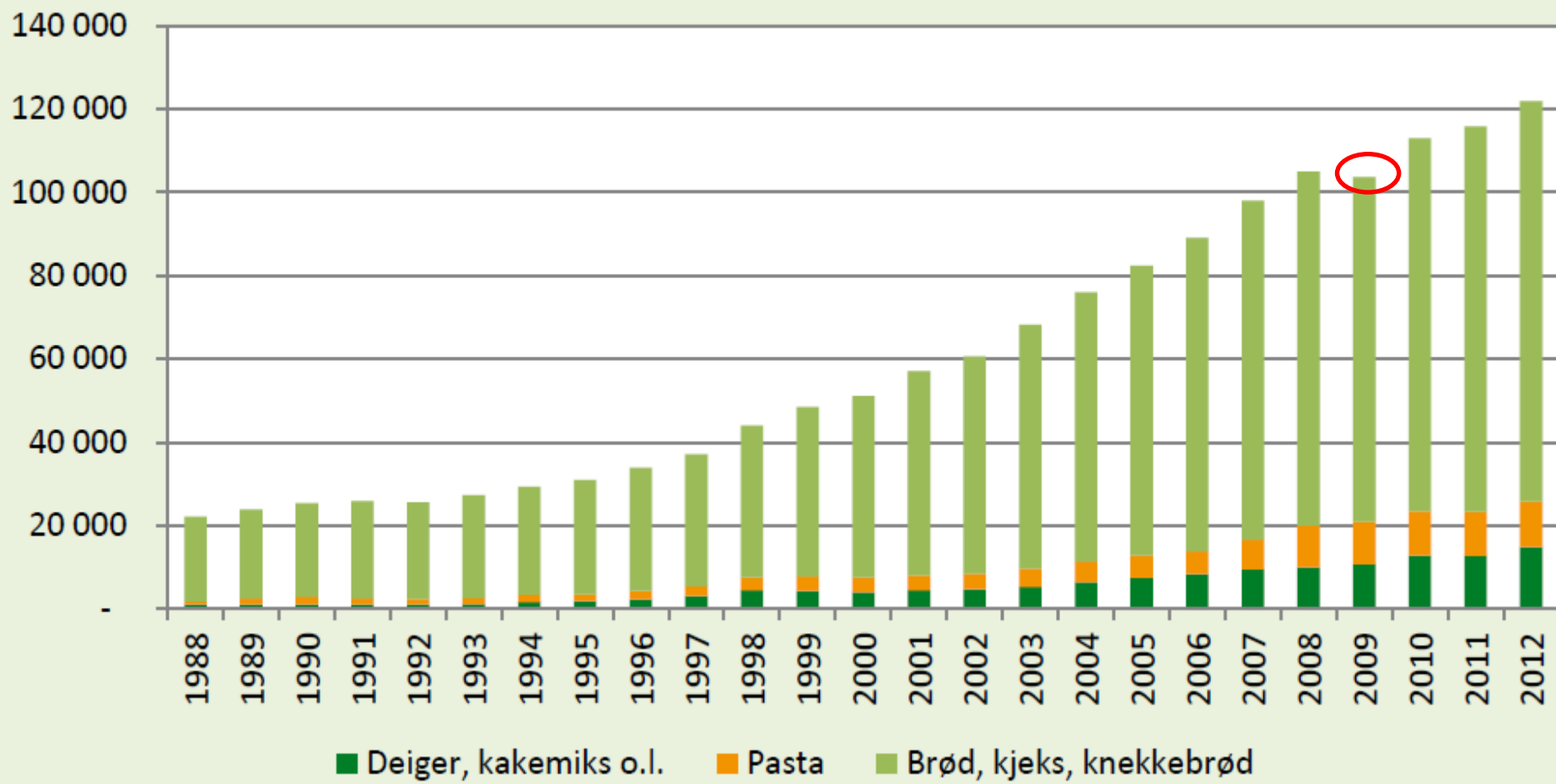
Har du smerter i leddene?

Bli med og test klinisk dokumentert produkt mot leddplager.
Test 2 mnd GRATIS*
Klikk her!

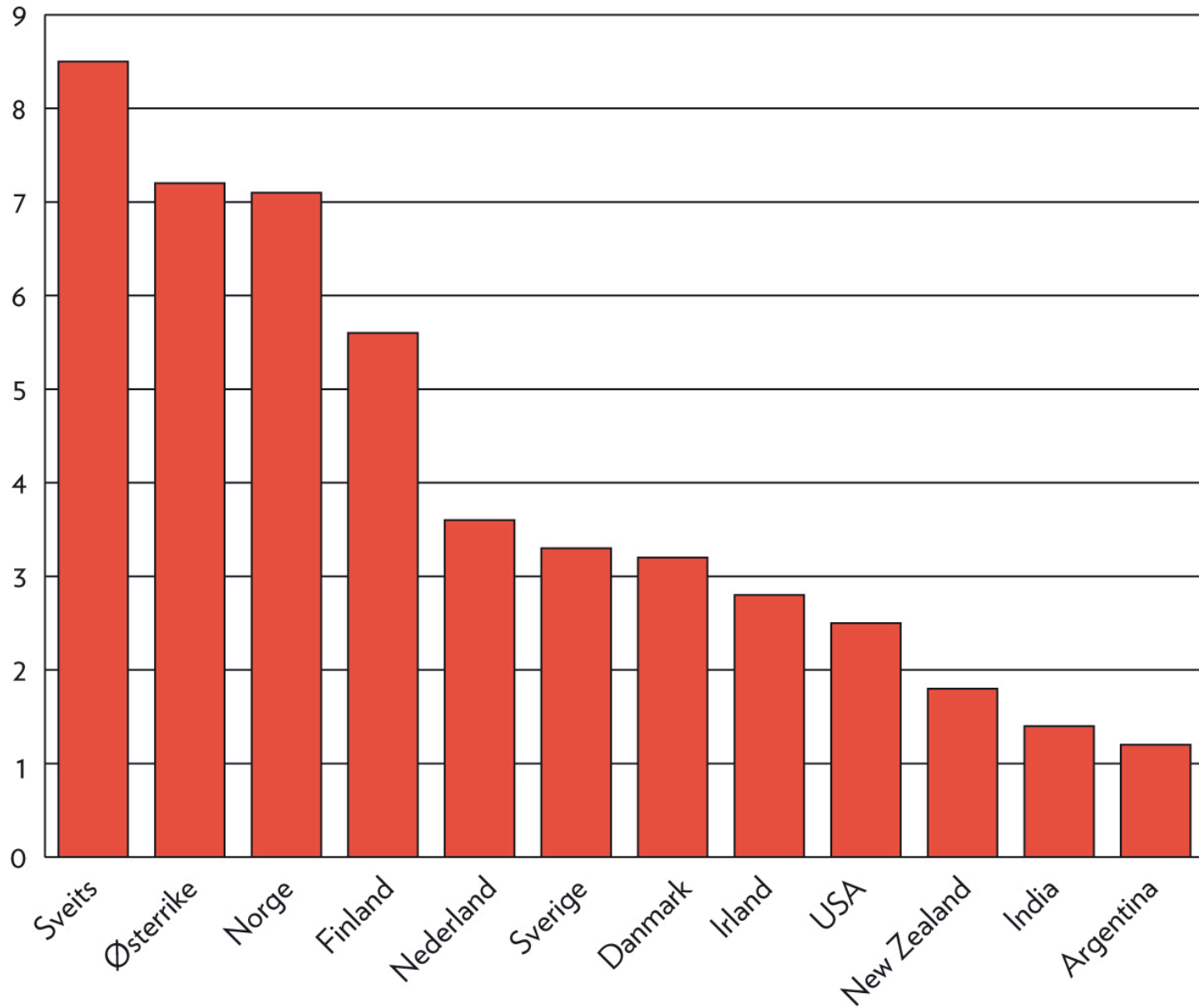

Collagen Plus™

Figur 3.8 Import av brød og bakervarer, omregnet til kornekvivalenter, 1988 til 2012 (tonn)²⁵

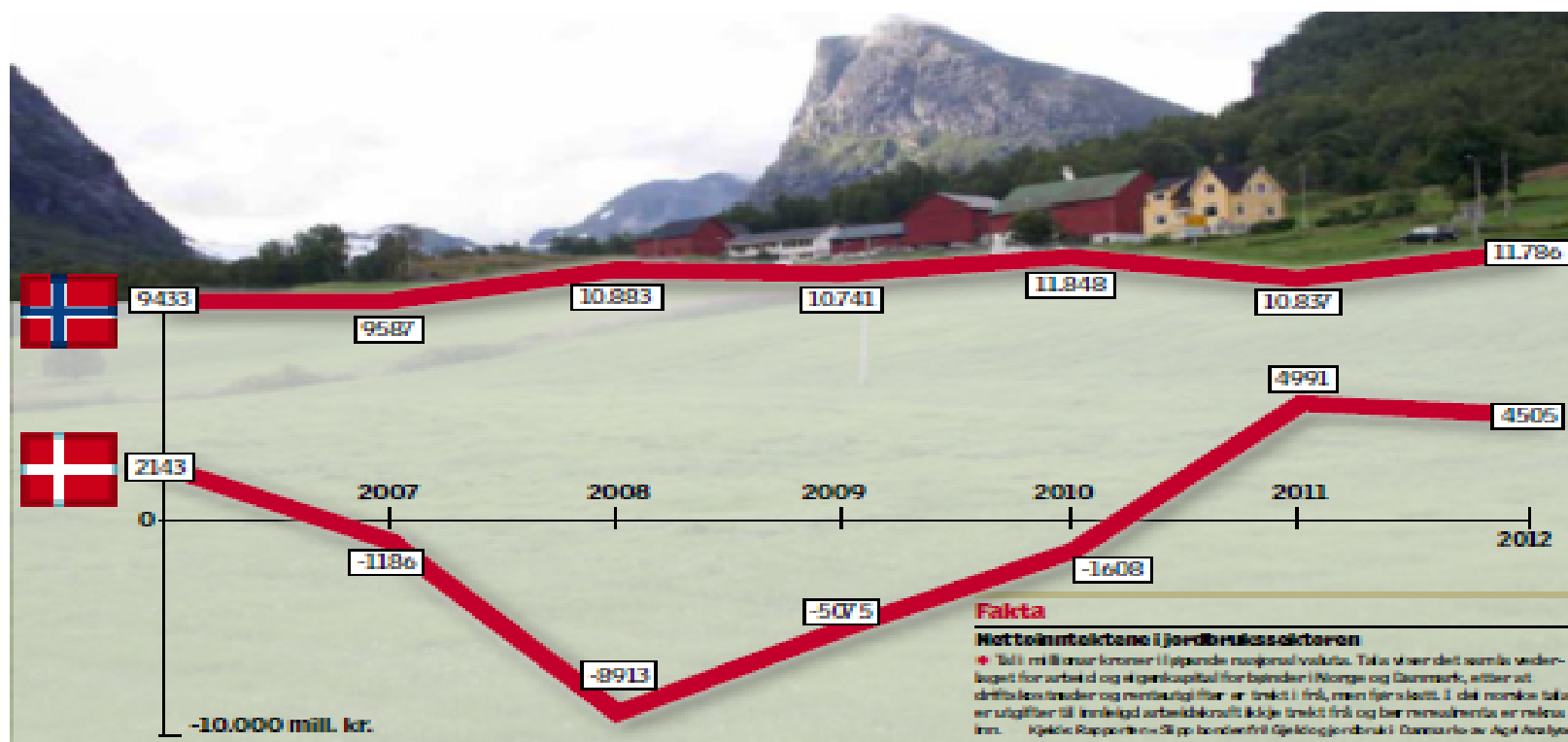

*Produksjonskostnad
pr. liter melk*

Jordbrugets økonomiske succes fortsætter

NYHETER · LANDBRUK

Innledning: Med en det samlede vederlaget til norske bønder har gått svakt oppover siste års, etter at driftsleasete er trukket fra, har flere renteutgifter bidratt til at det samlede resultatet til danske bønder har gått i opp siste års. I den nye rapporten blir det likevel av produktjonen ikke trengt og god innbetaling. Her fra Samnytt på Samnytt.

“For jordbrukssektoren som helhet, det vil si jordbruk og gartneri, bød indtjeningen i 2012 for første gang i dette århundrede på et overskud til at forrente egenkapitalen,” fortæller seniorrådgiver Johnny M. Andersen, som regner med, at successen fortsætter de næste par år. “Vi forventer, at sidste års overskud på 2,4 milliarder kroner øges til 5,4 milliarder i 2013 og yderligere til 6,8 milliarder i 2014,” siger han, men understreger samtidig, at tallene drejer sig om hele sektoren set under et, og at der er betydelig spredning blandt brugstyperne.

Ikke spesielt dyrt

- EU støtte 0,55 % av BNP
- Norsk støtte 0,45 % av BNP